

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Κύκλος Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

ΣΥΝΟΨΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

«ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΑΟΡΙΣΤΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΣΕ ΥΠΗΚΟΟ ΤΡΙΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΚΑΤΟΠΙΝ ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΑΠΟΡΡΙΠΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ»

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη: Ανδρέας Τάκης
Χειριστής: Μαρία Βουτσίνου

ΜΑΪΟΣ 2009

Περίληψη: Αναφορά, υπηκόου Νιγηρίας, για καθυστέρηση της αρμόδιας υπηρεσίας της Περιφέρειας να χορηγήσει σε αυτόν άδεια διαμονής αόριστης χρονικής διάρκειας.– Η υποβολή της αίτησης αυτής είχε γίνει κατόπιν διαμεσολάβησης του Συνηγόρου του Πολίτη στο πλαίσιο διερεύνησης παλιότερης αναφοράς του, όταν είχε διαπιστωθεί ότι εξαιτίας της μη ενημέρωσης του αναφερομένου από την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου Αθηναίων αυτός είχε προβεί σε αίτηση για άδεια διαμονής, για την οποία δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις, ενώ κατά τον χρόνο κατάθεσης είχε δικαίωμα να υποβάλει αίτηση για άδεια διαμονής αόριστης χρονικής διάρκειας.- Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής απορρίφθηκαν διαδοχικά τόσο η πρώτη αίτηση του αναφερομένου, λόγω έλλειψης προϋποθέσεων, όσο και η δεύτερη, συνεπεία της προηγούμενης απορριπτικής απόφασης - Ο Συνήγορος του Πολίτη επανήλθε με νεώτερο έγγραφο ζητώντας να επανεξετασθεί η αίτηση του αναφερομένου – Κατόπιν των ανωτέρω η αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας Αττικής ενημέρωσε τον Συνήγορο του Πολίτη ότι ανακάλεσε τις προηγούμενες απορριπτικές αποφάσεις και χορήγησε σε αυτόν άδεια διαμονής αόριστης χρονικής διάρκειας.

- * - * - * -

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ο Συνήγορος του Πολίτη έλαβε την με Α.Π. 13588/2008 αναφορά του κ. ***, υπηκόου Νιγηρίας, με την οποία διαμαρτυρόταν για την καθυστέρηση εξέτασης του αιτήματός του για χορήγηση σε αυτόν άδειας διαμονής αόριστης χρονικής διάρκειας. Σημειωτέον ότι ο αναφερόμενος κ. *** είχε υποβάλει στο παρελθόν την με Α.Π. 16053/2007 αναφορά στον Συνήγορο του Πολίτη, κατά τη διερεύνηση της οποίας είχε διαπιστωθεί ότι ο αναφερόμενος αν και είχε ήδη συμπληρώσει την προβλεπόμενη από το άρθρο 91 παρ. 2 του Ν. 3386/2005 νόμιμη δεκαετή παραμονή στην χώρα, λόγω ελλιπούς ενημέρωσης δεν είχε υποβάλει αίτημα για άδεια διαμονής αόριστης χρονικής διάρκειας, αλλά αντί αυτής αίτηση για ανανέωση άδειας διαμονής ως ερευνητής, για την οποία δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις. Κατόπιν της παρέμβασης του Συνηγόρου του Πολίτη, η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου Αθηναίων αναγνωρίζοντας την παράλειψη των οφειλόμενων από αυτήν ενεργειών, δέχθηκε να παραλάβει αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής αόριστης διάρκειας σε αντικατάσταση της προηγούμενης αίτησης του.

Στο πλαίσιο διερεύνησης της νέας αναφοράς, η αρμόδια Διεύθυνση Αλλοδαπών & Μετανάστευσης Αθηνών της Περιφέρειας Αττικής ενημέρωσε αρχικά το Συνήγορο του Πολίτη ότι η καθυστέρηση της έκδοσης της άδειας διαμονής του αναφερομένου οφειλόταν στον έλεγχο συνδρομής λόγων δημόσιας τάξης κι ασφάλειας. Προκειμένου να διερευνηθεί τη συνδρομή λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας ο Συνήγορος του Πολίτη απέστειλε έγγραφο προς την αρμόδια υπηρεσία της Διεύθυνση Αλλοδαπών του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας. Σε απάντηση του προηγούμενου εγγράφου ο Συνήγορος του Πολίτη έλαβε το 2/943568-243157/08.10.2008 του 1^{ου} Τμήματος Μετανάστευσης & Διοικητικών Μέτρων του Αρχηγείου της ΕΛ.ΑΣ, σύμφωνα με το οποίο δεν συνέτρεχαν για τον αναφερόμενο λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας, καθώς και ότι ο αναφερόμενος δεν ήταν καταχωρισμένος στον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθυμητών Αλλοδαπών (Ε.Κ.ΑΝ.Α). Κατόπιν των ανωτέρω, η αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας Αττικής ενημέρωσε το Συνήγορο του Πολίτη ότι συνεχίζει την εξέταση του αιτήματος του αναφερομένου για την χορήγηση άδειας διαμονής αόριστης χρονικής διάρκειας. Στη συνέχεια όμως, ο Συνήγορος του Πολίτη ενημερώθηκε ότι με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής απορρίφθηκε το αίτημα του κ.*** για άδεια διαμονής αόριστης χρονικής διάρκειας, λόγω προηγούμενης απόρριψης του αιτήματός του για την ανανέωση άδειας διαμονής του άρθρου 43 του Ν. 3386/2005.

II. ΙΣΧΥΟΥΣΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΑΟΡΙΣΤΗΣ ΧΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΣΕ ΑΛΛΟΔΑΠΟ ΤΡΙΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Ν. 3386/2005, αλλοδαπός, ο οποίος έχει συμπληρώσει δεκαετή νόμιμη διαμονή στην χώρα, έχει την δυνατότητα να υποβάλει αίτηση για χορήγηση σε αυτόν άδειας διαμονής αόριστης χρονικής διάρκειας. Συγκεκριμένα, στο **άρθρο 91**

παρ. 2 του Ν. 3386/2005 προβλέπεται ότι: *“Υπήκοος τρίτης χώρας, ο οποίος έχει άδεια διαμονής κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, εφόσον συμπληρώσει δεκαετή συνεχή, νόμιμη διαμονή στη Χώρα δικαιούται να λάβει άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 10 του παρόντος. ... Η άδεια χορηγείται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου και απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας και παρέχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας.”*

Περαιτέρω, για την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων έχει εκδοθεί η με Α.Π. **13431/18.06.2008 ερμηνευτική εγκύκλιος** του Υπουργείου Εσωτερικών, στην οποία αναφέρεται ότι η αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής μπορεί να υποβληθεί μετά την συμπλήρωση της δεκαετούς νόμιμης παραμονής στη χώρα είτε κατά την διάρκεια ισχύος της άδειας διαμονής, είτε κατά την ανανέωση αυτής.

ΙΙΙ. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΟΥ ΣΥΝΗΓΟΡΟΥ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ

Μετά την ενημέρωση του Συνηγόρου του Πολίτη ότι το αίτημα για χορήγηση στον αναφερόμενο άδειας διαμονής αόριστης χρονικής διάρκειας είχε απορριφθεί λόγω της απόρριψης του προηγούμενου αιτήματός του για ανανέωση της άδειας διαμονής του για ερευνητικούς λόγους (άρθρο 43 του Ν. 3386/2005), ο Συνήγορος του Πολίτη απέστειλε προς την ανωτέρω υπηρεσία το με Α.Π. 13588.2.2/08/07.01.2009 έγγραφό του, με το οποίο επεσήμανε ότι εσφαλμένως η αρμόδια υπηρεσία εξέτασε αυτοτελώς τις δύο αιτήσεις του αναφερομένου. Συγκεκριμένα με το προαναφερόμενο έγγραφο ο Συνήγορος του Πολίτη επισημαίνει κυρίως τα εξής ζητήματα:

α. Προβλήματα διοικητικής δράσης κατά την διαδικασία υποβολής της αίτησης στον Δήμο Αθηναίων

Η έκβαση της ανωτέρω υπόθεσης οδήγησε τον Συνήγορο του Πολίτη στο συμπέρασμα ότι η απόρριψη του αιτήματος του αναφερομένου ανάγεται πιθανότατα σε εσφαλμένους χειρισμούς της αρμόδιας υπηρεσίας του Δήμου Αθηναίων. Ειδικότερα, το πρόβλημα εντοπίζεται κυρίως στην παράλειψη της ανωτέρω υπηρεσίας να ενημερώσει την αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας ότι η παραλαβή της νέας αίτησης του αναφερομένου έγινε σε αντικατάσταση της προηγούμενης, η οποία εσφαλμένως είχε υποβληθεί λόγω ελλιπούς ενημέρωσης του αναφερομένου.

Ειδικότερα, η αντικατάσταση της προηγούμενης αίτησης έγινε κατόπιν και της διαμεσολάβησης του Συνηγόρου του Πολίτη, επειδή διαπιστώθηκε ότι, αν και ο αναφερόμενος δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις για την ανανέωση της άδειας διαμονής σύμφωνα με άρθρο 43 του Ν. 3386/2005, κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος αυτού πληρούσε τις προϋποθέσεις για χορήγηση σε αυτόν άδειας διαμονής αόριστης χρονικής διάρκειας σύμφωνα με το άρθρο 91 παρ. 2 του Ν. 3386/2005 λόγω συμπλήρωσης νόμιμης δεκαετούς παραμονής στην χώρα.

Η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου Αθηναίων όφειλε να ενημερώσει περαιτέρω την αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας Αττικής ότι η μεταγενέστερη υποβολή της με αριθμ. πρωτ. 4/6253/22.01.2008 αίτησης του αναφερομένου για χορήγηση σε αυτόν άδειας διαμονής αόριστης χρονικής διάρκειας έγινε προκειμένου να αντικατασταθεί η προηγούμενη αίτησή του, η οποία είχε υποβληθεί λόγω έλλειψης ενημέρωσης του αναφερομένου για τα δικαιώματά του σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

β. Έλεγχος της αίτησης χορήγησης άδειας διαμονής αόριστης χρονικής διάρκειας από την Διεύθυνση Αλλοδαπών & Μετανάστευσης

Ο Συνήγορος του Πολίτη επεσήμανε όμως ότι, έστω κι αν ο Δήμος Αθηναίων δεν προέβη στις οφειλόμενες νόμιμες ενέργειες τόσο για την αντικατάσταση του αιτήματος του αναφερομένου από ανανέωση της άδειας του άρθρου 43 του Ν. 3386/2005 σε αίτημα για χορήγηση άδειας

διαμονής αόριστης χρονικής διάρκειας, όσο και στην ενημέρωση της αρμόδιας υπηρεσίας της Περιφέρειας Αττικής, από τα συνυποβαλλόμενα με την τελευταία αίτηση στοιχεία προέκυπτε ότι ο αναφερόμενος κατά το χρόνο υποβολής της προηγούμενης αίτησής του είχε δικαίωμα υποβολής αίτησης για χορήγηση σε αυτόν άδειας διαμονής αόριστης χρονικής διάρκειας.

Συγκεκριμένα από τα προσκομιζόμενα στοιχεία με σαφήνεια ότι η ανανέωση της προηγούμενης άδειας διαμονής του δεν ήταν αναγκαία προϋπόθεση προκειμένου να ασκήσει το δικαίωμά του για χορήγηση άδειας διαμονής αόριστης χρονικής διάρκειας, αφού αποδεικνυόταν από τα ανωτέρω αποδεικτικά στοιχεία ήδη κατά τον χρόνο υποβολής του εσφαλμένου αιτήματος ανανέωσης είχε συμπληρώσει δεκαετή νόμιμη παραμονή στην χώρα. Περαιτέρω, επισημάνθηκε ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση η αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας Αττικής όφειλε κατά την εξέταση της αίτησης αυτής και εφόσον είχε ήδη διαπιστώσει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 91 παρ. 2 του Ν. 3386/2005, όπως ανωτέρω αναφέρθηκε, να ζητήσει τις απαιτούμενες διευκρινίσεις, δεδομένου ότι και η σχετική ερμηνευτική εγκύκλιος του Υπουργείου Εσωτερικών επισημαίνει στους φορείς της διοίκησης το καθήκον ενημέρωσης του αιτούντος για την νομότυπη άσκηση αυτών.

Τέλος, ο Συνήγορος του Πολίτη με το ανωτέρω έγγραφο κατέληγε στη δυσάρεστη διαπίστωση ότι ενώ οι αρμόδιες υπηρεσίες αναγνώρισαν ότι οι δυσμενείς συνέπειες για τον αναφερόμενο είχαν προκληθεί από δικές τους πράξεις ή παραλείψεις, και παρά τη διαμεσολάβηση του Συνηγόρου του Πολίτη για την εξασφάλιση της ορθής διοικητικής διαδικασίας και την εφαρμογή του νόμου, δεν είχε καταστεί τελικά δυνατόν να εξασφαλισθεί το δικαίωμα του αναφερομένου για συνέχιση της νόμιμης παραμονής του στην χώρα. Περαιτέρω, ο Συνήγορος του Πολίτη καλούσε τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου Αθηναίων και της Περιφέρειας Αττικής να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου να επανεξετασθεί η αίτηση του αναφερομένου, η οποία υπεβλήθη κατά τον χρόνο, κατά τον οποίο ήταν κάτοχος άδειας διαμονής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 91 παρ. 2 του Ν. 3386/2005 και να χορηγηθεί σε αυτόν άδεια διαμονής αόριστης χρονικής διάρκειας.

Κατόπιν των ανωτέρω στον Συνήγορο του Πολίτη κοινοποιήθηκε η με Α.Π. 154851/05.03.2009 απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής, σύμφωνα με την οποία χορηγήθηκε στον αναφερόμενο άδεια διαμονής αόριστης χρονικής διάρκειας (άρθρο 91 παρ. 2 του Ν. 3386/2005) από 01/07/2007.

**_*_*_*_*_*_*_*_*_*